

2017

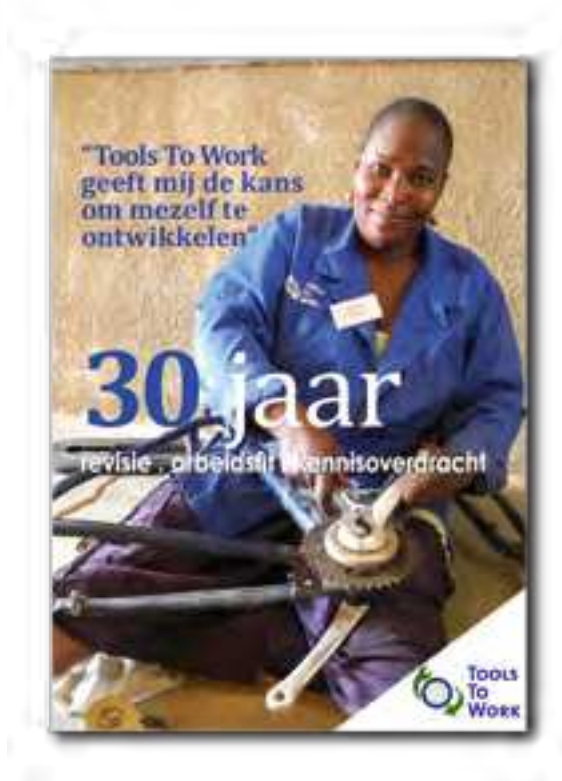
Jaarverslag

TOOLS TO WORK JAARVERSLAG 2017

INHOUD

1. **Woord vooraf** 5
2. **Onze passie** 6
3. **Onze aanpak** 8
4. **Resultaten in Nederland** 10
5. **Resultaten in Afrika** 12
6. **Impact van onze inspanningen** 14
7. **Organisatie** 18
8. **De cijfers** 20
9. **Balans** 22
10. **Samen staan we sterker** 24
11. **Onze plannen voor 2018** 26

1. WOORD VOORAF

Voor Tools To Work was 2017 een bijzonder jaar. Een jaar waarin we ons 30-jarig bestaan mochten vieren. We hielden twee open dagen, hesen een nieuwe vlag en gaven een jubileumnummer uit. Met onze sponsors en externe contacten brachten we een toast uit op de samenwerking en op een toekomst waarin we nog vele mensen in Nederland en Afrika zullen ondersteunen om een zelfstandig bestaan op te bouwen.

De wereld verandert in een hoog tempo. Tools To Work volgt de ontwikkelingen op de voet en probeert in te spelen op de veranderende maatschappij. In Nederland heeft de participatiewet zijn intrede gedaan wat van betekenis is voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In combinatie met de mogelijkheid om deelcertificaten te behalen, biedt dit ons nieuwe kansen om mensen uit te laten stromen naar betaald werk.

Ook Afrikaanse landen zijn volop in beweging. Op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en economie worden er grote stappen vooruit gezet. Toch leven nog 540 miljoen Afrikanen in armoede en zit de helft van de jongeren zonder baan. Lokale overheden zien steeds meer de noodzaak in om vakgericht onderwijs op te zetten en/of te financieren. Een vak leren in de praktijk biedt jongeren de mogelijkheid te ontsnappen aan de armoede. Er is een grote behoefte aan vakmensen. Tools To Work ondersteunt de lokale initiatieven met goed gereedschap, met kennis en met ervaring op het gebied van onderhoud en reparatie.

En zo hopen we ook in 2018 weer vele jonge mensen te helpen zich te ontplooiën, mee te doen in de maatschappij en op eigen benen te staan.

Luitzen Wobma, directeur
Eric de Vries, voorzitter

2. ONZE PASSIE

Visie en missie

Tools To Work vindt dat ieder mens de kans moet krijgen om een zelfstandig bestaan op te bouwen. We willen kansen scheppen en hulp bieden aan mensen om zichzelf te ontplooiën, mee te doen in de maatschappij en op eigen benen te staan.

Kansen scheppen

Stichting Tools To Work werkt in twee richtingen, die elkaar aanvullen en versterken. In Nederland bieden we een veilige werkomgeving aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, dagbesteders en vrijwilligers (al dan niet op zoek naar betaald werk).

In Afrika bieden we ondersteuning aan het technisch vakonderwijs door het leveren van gereviseerde gereedschappen waarmee mensen een eigen inkomen kunnen verdienen en zo een zelfstandig bestaan kunnen opbouwen.

Door het bieden van kansen en begeleiding aan de medewerkers in onze werkplaats, bieden we tegelijkertijd kansen aan (jong)volwassenen in Afrika. Deze twee poten van Tools To Work grijpen op die manier op elkaar in en versterken elkaar.

Doelstelling

Het scheppen van kansen aan mensen om zichzelf te ontplooiën is het centrale thema van Tools To Work. Hierin past ook onze samenwerking met Stichting Leergeld, die schoolmiddelen zoals fietsen en computers verstrekt aan gezinnen in Nederland met een krappe beurs. Ook het geven van trainingen over onderhoud en reparatie van de geleverde machines in Afrika, maakt deel uit van ons streven om mensen op eigen benen te laten staan.

Foto: Klaslokaal Maji Mazouri. "All I ever needed was the ability to learn"
(Alles wat ik ooit nodig had, was het vermogen om te leren)

3. ONZE AANPAK

Wat we doen/ Revisie

Vanuit onze werkplaats in Teteringen (Breda) zamelen we tweedehands goederen in die we controleren en weer als nieuw maken voor een tweede leven in Afrika of in Nederland. Het gaat hierbij om goederen waarmee een eigen inkomen gegeneerd kan worden. Wij concentreren ons dan ook op hand- en elektrisch gereedschap, naai- en breimachines, fietsen en computers. Alles wat niet aan onze kwaliteitseisen voldoet, wordt uit elkaar gehaald en gerecycled.

Onderwijs/ Kennis delen

Tools To Work richt zich op vakonderwijs aan (jong) volwassenen die tussen wal en schip zijn geraakt of in de allerarmste gebieden zijn opgegroeid. Door het investeren in middelen voor praktijkonderwijs helpen we een hele generatie jongeren aan een technische opleiding waarmee ze een bestaan kunnen opbouwen. Daarnaast steunen we startende ondernemers en kleine collectieven met gereedschapsets en machines. Om de duurzaamheid van de geleverde goederen te waarborgen delen we onze kennis over onderhoud en reparatie aan de machines door het geven van trainingen.

Begeleiding/ Arbeidsfit

In onze werkplaats werken we met een kleine staf aan beroepskrachten en een grote groep vrijwilligers, samen met dagbesteders en deelnemers. Deelnemers aan trajecten krijgen begeleiding in het (weer) arbeidsfit worden en mensen met een dagbesteding worden ondersteund in het op peil houden van hun zelfredzaamheid. Deze begeleiding wordt gegeven door een professionele trajectbegeleider.

Op de werkvloer wordt deze groep begeleid door de werkbegeleiders en ervaren vrijwilligers. Alle medewerkers kunnen gebruik maken van ons netwerk, gratis cursussen volgen en/of informatiedagen bezoeken. Tools To Work is een erkend leerbedrijf.

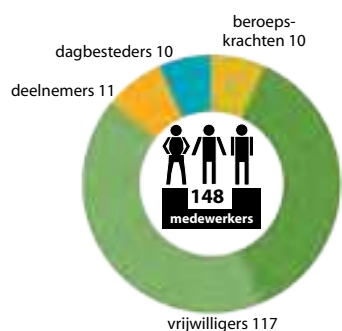

4. RESULTATEN IN NEDERLAND

We hebben in 2017 teruggekeken op alle behaalde resultaten van de afgelopen 30 jaar. Er zijn successen behaald en leermomenten geweest. Tools To Work is op vele vlakken in beweging, wat zichtbaar is in de behaalde resultaten en de wijze waarop Tools To Work op de ontwikkelingen inspeelt.

Ontwikkelingen in Nederland

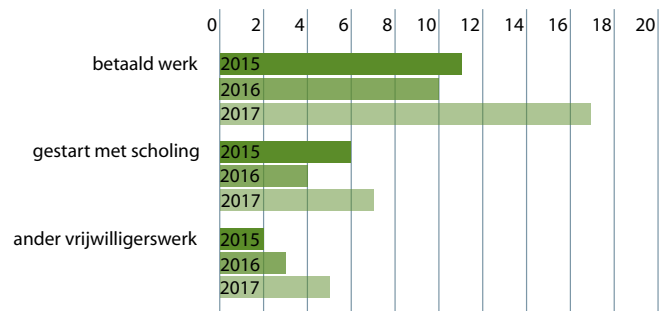
Medewerkers

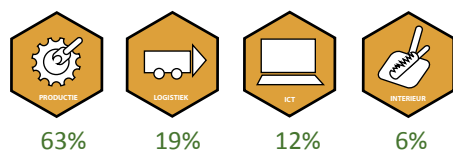
In 2017 waren er 148 medewerkers bij ons werkzaam in de revisie, logistiek, magazijn, SKIT kennisoverdracht, PR, kantine, administratie en boekhouding.

Van de 117 vrijwilligers heeft ca. de helft de potentie om uit te stromen naar betaald werk. De andere helft heeft de pensioengerechtigde leeftijd bereikt of is volledig afgekeurd. Naast de professionele begeleiding vindt uitwisseling plaats tussen vrijwilligers, dagbesteders en deelnemers in technische- en sociale vaardigheden. Deze begeleiding en leer- werkomgeving had het volgende resultaat: 17 mensen stroomden uit naar betaald werk, 7 mensen zijn gestart met scholing en 5 mensen vonden ander vrijwilligerswerk.

Uitstroom

Uitstroom naar sector

Certificaten en de Boris-methode

Vanaf 2018 gaan we de mogelijkheid bieden om Mbo-certificaten te behalen. Dit gaat via de Boris-methode en is speciaal bedoeld voor mensen die in reguliere schoolsystemen moeilijk tot hun recht komen. Twee beroepskrachten worden opgeleid tot praktijkopleider.

Participatie en arbeidsfit

Gemeente Breda heeft de samenwerking voor de participatie van mensen tot de arbeidsmarkt, ook in 2017/2018 verlengd. Aan de discussie over de invulling en samenwerking met Bredase organisaties via de *Thematafel aan de Slag* hebben wij een bijdrage geleverd. In 2017 is de raamovereenkomst met het UWV in werking gegaan. Deze overeenkomst geldt voor het arbeidsfit maken van mensen in de ziektewet of arbeidsongeschikt zijn. Deze overeenkomst loopt tot in 2020. Ook voor de *Gemeente Oosterhout* hebben wij in 2017 de begeleiding van cliënten verzorgd.

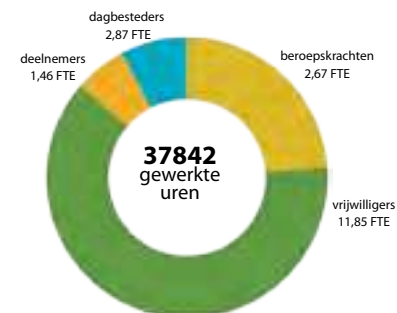
Hulp aan Nederlandse gezinnen

Aan gezinnen die op de armoedegrens leven, leverden wij via *Stichting Leergeld* gereviseerde tweedehands computers en fietsen. Kinderen uit deze gezinnen konden daardoor met de fiets naar school en hun huiswerk maken. *Stichting Leergeld West Brabant Oost* gaat in 2018 enkel nog nieuwe producten leveren; wij zullen deze gebruiksklaar maken.

Nieuwe Nederlanders

Een gespecialiseerde vrijwilliger (oud taaldocent) begeleidt met *Tools voor Taal* nieuwe Nederlanders in de taalvorming en participatie in de Nederlandse samenleving. Dit vergroot hun kans op het slagen voor het inburgeringsexamen en op het vinden van een baan enorm.

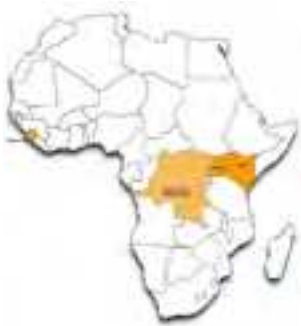

Organisatie

De ontwikkeling van een projectbeheersysteem heeft in 2017 veel aandacht gekregen. In 2018 zal dit systeem in gebruik worden genomen met als doel het projectbeheer en de volgsystemen te vergemakkelijken.

5. RESULTATEN IN AFRIKA

Ontwikkelingen in Afrika

Toegekende projecten

In 2017 hebben we 1793 stuks gereviseerde goederen kunnen versturen naar 29 projecten in Afrika. Daarmee hebben we 4915 mensen direct van gereedschap kunnen voorzien. Indirect heeft dit impact op zo'n 34.000 mensen.

AANTAL PROJECTEN

	165	Computers en printers
	509	Brei- en naaimachines
	383	Gereedschapsets
	172	Elektrisch gereedschap
	294	Fietsen

Gegeven trainingen

In Kenia en Sierra Leone gaven we een training *onderhoud & reparatie*, met behulp van door ons ontwikkeld cursusmateriaal en een daarop aansluitende trainingsvideo. In Burkina Faso werd een cursus gegeven aan vrouwen uit Mali in het repareren en onderhouden van naaimachines en fietsen. In totaal hebben we 48 mensen kunnen opleiden, die op hun beurt weer anderen gaan opleiden en de kennis doorgeven. Hiermee is een sterke basis gelegd voor een kennisketen in het onderhouden repareren van goederen, wat de duurzaamheid van de machines ten goede komt.

Toolbank gestart

Na jarenlange voorbereiding, is Tools To Work in 2017 van start gegaan met het project 'Toolbank', waarbij 100 studenten van 3 technische scholen in Trans-Nzoia County, Kenia, hebben ingetekend voor aanschaf van een naaimachine. Na aanbetaling van 25% van het aanschafbedrag hebben meer dan 50 studenten een naaimachine ontvangen via een microkrediet systeem. Daarbij is een cursus onderhoud en revisie van naaimachines gegeven aan instructeurs *Fashion en Design* van alle technische scholen in deze County, zodat zij deze kennis hebben en kunnen delen met hun leerlingen. (Desece, een lokale organisatie, verzorgt de uitgifte en de terugbetaling van de naaimachines. De lokale overheid van Trans-Nzoia County is nauw betrokken bij de uitvoering van het project en neemt een gedeelte van de financiering op zich). De eerste resultaten zijn goed. De studenten hebben positief gereageerd op de ontvangen naaimachines en de afbetalingen verlopen voorspoedig. Deze resultaten hebben ertoe geleid dat er een nieuwe zending van naaimachines wordt voorbereid.

Ontwikkeling lesmateriaal autotechniek

In september is in Trans-Nzoia County een onderzoek uitgevoerd om te zien hoe leerlingen *Motorvoertuigetechniek* op de arbeidsmarkt komen. Het ministerie van Onderwijs in Trans-Nzoia County is bij de voorbereidingen en uitvoering van dit onderzoek nauw betrokken geweest. De uitkomsten wijzen uit dat slechts 50% van de studenten het uiteindelijk redt op de arbeidsmarkt. Op verzoek van het Ministerie van Onderwijs zijn we met een team bezig om les- en cursusmateriaal voor te bereiden om leerkrachten te trainen en hen van goed lesmateriaal te voorzien. Dit zal de slagingskans van deze studenten vergroten. Tegelijk werken we aan gereedschapsets voor startende automonteurs die hen helpen om een plaats op de arbeidsmarkt te verkrijgen. De aanschaf van gereedschapsets zal ook in de *Toolbank* constructie worden aangeboden.

6. IMPACT VAN ONZE INSPANNINGEN

Gereedschap voor technische school in Oeganda

Het project ligt in een arme regio in één van de meest afgelegen gebieden in Uganda. In dit plattelandsgedebied is groot gebrek aan onderwijs; land- en tuinbouw leveren onvoldoende op om van te leven.

Morkiswa Community Skilling Organisation (MCSO) heeft na consultatie met de lokale bevolking Morkiswa Community Skilling Institute (MCSI) opgericht. Een school voor beroepsopleidingen waar jongeren praktische vaardigheden leren en een landelijk erkend diploma kunnen behalen. Daarmee kunnen zij een inkomen verdienen. Door schooluniformen te naaien, daken van huizen te maken en meubels te produceren heeft de school eigen inkomsten. Voor de 370 leerlingen is er veel te weinig gereedschap. MCSI heeft Tools To Work benaderd voor het leveren van gereedschappen en machines.

Francis Okech de leider van MCSI: “De dag dat het materiaal van Tools To Work kwam, was werkelijk een fantastische dag! Weten dat mensen van zo ver weg je werk waarderen maakt heel blij en stimuleert. En op die dag werd onze school eigenlijk pas een echte school”, zegt Francis stralend. “We kregen zoveel mooie goede spullen. Sinds die dag kunnen we echt goede opleidingen aanbieden en ziet de buitenwereld dat we een goede school zijn met gemotiveerde leerlingen.”

Francis

Uitstroom naar betaald werk

Bert (60) zat werkloos thuis en dat beviel hem niet. De jaren voordat hij zijn baan verloor, was Bert Hr-manager van een groot bedrijf. In september 2017 startte hij als vrijwilliger bij Tools To Work. Nu hij een nieuwe baan heeft gevonden blikt hij terug op de maanden bij Tools To Work.

“Ik ben erg blij met de maanden die ik voor de organisatie gewerkt heb. Ik werkte er twee dagen per week. Deels op de computerafdeling, lekker met mijn handen werken, en het andere deel als ondersteuning voor het pr-team. De stichting doet zinvol werk en het werken als vrijwilliger heeft me goed gedaan. Ook mijn vrouw vond dat mijn humeur beter was geworden sinds ik twee dagen in de week naar de Laanzichtweg ging.”

Bert werkte in de werkplaats samen met collega's met een beperking. “Ik moest daar eerlijk gezegd aan wennen, maar het bleek een hele waardevolle ervaring. Ik kreeg hierdoor meer inzicht en begrip. Dit neem ik nu wel mee bij mijn nieuwe job.” Bert vond op eigen kracht werk bij de NS als Hr-business Partner. Hij sloot de deur van Tools To Work voor het laatst in maart 2018, maar als het aan hem ligt is dat niet definitief. “Ik ga vier dagen per week werken. Als ik eenmaal gesetteld ben bij mijn nieuwe werkgever, hoop ik op de vijfde dag van de week weer terug te komen bij Tools To Work. Want er liggen nog vele uitdagingen, waar ik graag bij help.”

Bert

Kennis delen met behulp van trainingen.

“Ze wilden niet stoppen voor ze zéker wisten dat ze alles hadden geleerd”, vertelt vrijwilligster Thea Jansen.

Samen met collega vrijwilliger Jan Koeman was zij begin 2017 twee weken in Burkina Faso om cursussen te geven. Cursussen in het onderhouden en repareren van fietsen en naaimachines. Thea: “Deze vrouwen kunnen allemaal goed overweg met de naaimachine, maar als hij hapert hebben ze niet de kennis en het gereedschap om hem te repareren.”

Een groep van 12 Malinese vrouwen kwam speciaal naar Burkina Faso om de training te volgen. In Mali is het voor Europeanen nog te gevaarlijk vanwege aanslagen en ontvoeringen. Met gereedschap, machines en video-training van Tools To Work, gingen zij aan de slag en behaalden allemaal het certificaat van monteur.

Terug in Mali kunnen deze vrouwen een eigen bedrijf starten. VAM, stichting Vrouw en Arbeidsmarkt, helpt hen verder met het organisatorisch opzetten van de business. Deze 12 vrouwen gaan een zonnige toekomst tegemoet in een land waar geen fiets- of naaimachinewinkel om de hoek zit. De cursus was een groot succes!

Thea

PEOPLE

Kansen bieden aan mensen om mee te doen

PLANET

Milieu ontlasten door hergebruik en recycling

PROFIT

Het verwezenlijken van onze doelstellingen

Hergebruik en Recycling

Onze maatschappelijk verantwoorde manier van ondernemen komt op verschillende manieren tot uiting. Namelijk hoe wij met mensen omgaan (people), de manier waarop wij met onze omgeving, grondstoffen en andere middelen omgaan (planet) en tenslotte de manier waarop wij de winst definiëren (profit).

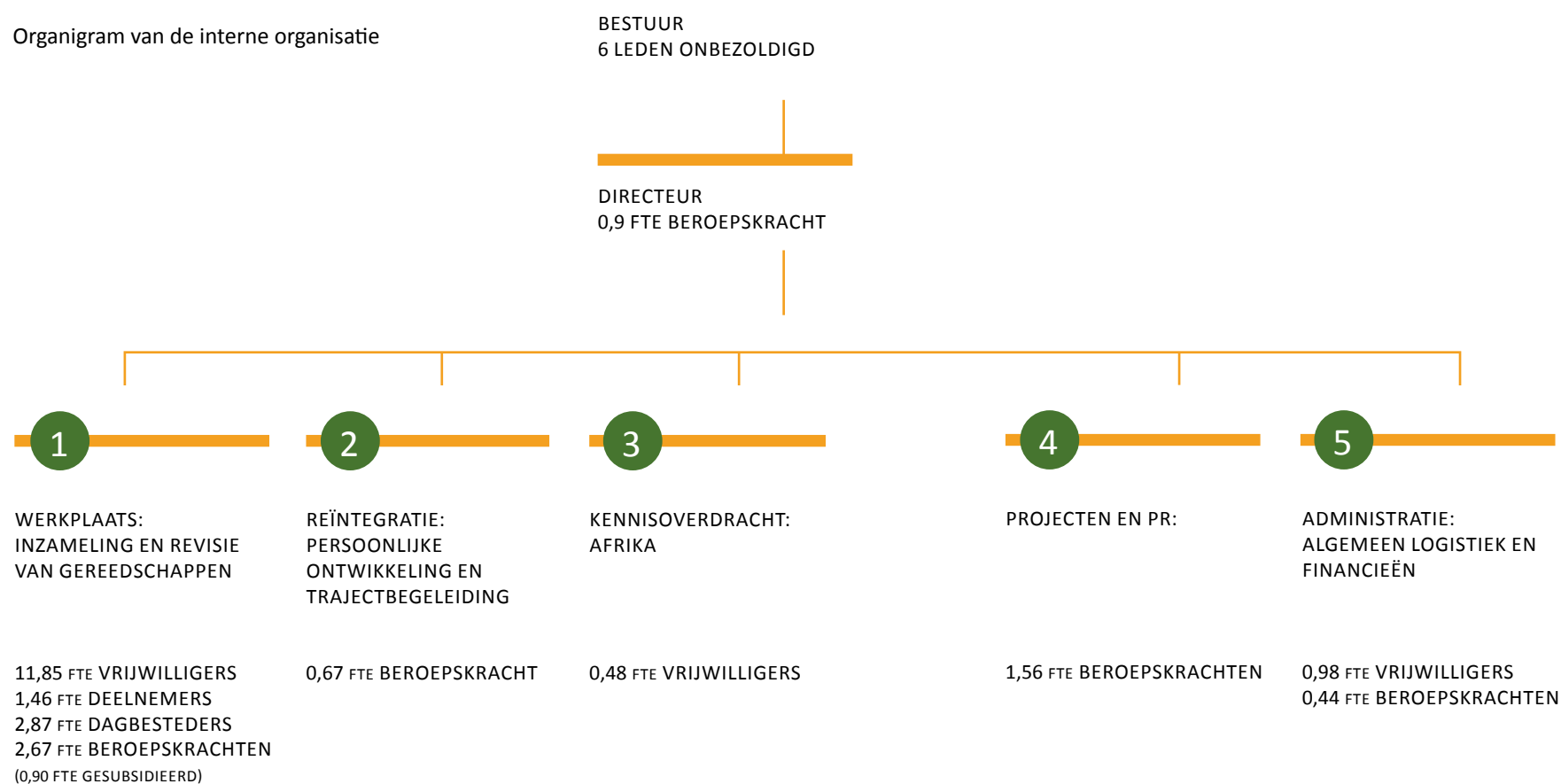
In onze werkplaats worden dagelijks grote hoeveelheden producten nagekeken, hersteld en waar nodig gerepareerd. Gereviseerde computers, fietsen, naai- en breimachines en gereedschap vinden hun weg naar projecten in Afrika. Soms met nieuwe onderdelen, maar meestal met gerecycled materiaal. Goederen die echt niet meer te redden zijn, worden gedemonteerd, gesorteerd op grondstof en vervolgens gerecycled.

Op ons terrein hebben we een kleine milieustraat, waar alle onderdelen naar grondstof gesorteerd worden en via samenwerkende bedrijven gerecycled worden. Dit leverde in de afgelopen vier jaar ca. € 12.000,- op. Geld dat we weer investeren in cursussen over onderhoud en reparatie die wij geven in Afrika. Sinds 2005 hebben wij meer dan 2500 monteurs en trainers van monteurs opgeleid in het onderhouden en repareren van fietsen en naai- en breimachines. Met deze kennisoverdracht wordt de levensduur van de producten die wij opsturen verlengd.

Zorg voor de aarde en haar mensen, dat is waar Tools To Work voor staat. Dat doen we door het opwekken van energie met onze zonnepanelen, het hergebruik van goederen en verpakkingsmateriaal, en het investeren in de kracht van mensen.

7. ORGANISATIE

Organigram van de interne organisatie

8. DE CIJFERS

Het bestuur van de stichting heeft zich in 2017 hard gemaakt om samen met de staf en deskundige vrijwilligers de toekomst van het mooie en zinvolle werk van Tools To Work veilig te stellen. Door o.a. lagere inkomsten van het arbeidsfitprogramma is de jaarrekening 2017 negatief afgesloten. De betaalde staf en bestuur hebben in samenwerking met het adviesbureau Cobri een visie voor de komende vijf jaar ontwikkeld. Deze wordt in 2018 verder uitgewerkt in een actieplan. Dit actieplan moet leiden tot versterking van ons werk.

Voor elk project dat door Tools To Work ondersteund wordt, moet financiering gevonden worden. In 2017 is 89 % van ons werk gefinancierd door 94 donoren. Deze donoren zijn fondsen van banken, serviceclubs, religieuzen, kringloopwinkels en familie- en vermogensfondsen. Projectpartners in Afrika hebben zelf 9 % bijgedragen aan de kosten van projecten. Hierin is niet meegeteld de eigen bijdrage die zij gaven aan invoerrechten en lokaal vervoer. In 2017 ontving Tools To Work ruim € 258.000 van donoren.

Naast financiële bijdragen ontvingen we ook vele materiële donaties, zowel van particulieren als van bedrijven. Wij bedanken iedereen die ons, op welke manier dan ook, in het afgelopen jaar heeft gesteund en zien het komende jaar met vertrouwen tegemoet.

Onze dank gaat uit naar:

Stichting Dioraphte - Turing Foundation - Rabobank Share4More - Triodos Foundation - Anna Muntz Stichting - Fundatie Luden van Stoutenburg - Haëlla Stichting - Hagis Foundation - Hofstee stichting - Johanna Donk-Grote Stichting - Johannes Stichting - Sierra Foundation - Stichting Den Brinker- Stichting Henriettefonds - Stichting Katholieke Wezenverzorging - Stichting Marieke fonds - Stichting Marie Schippers fonds - Stichting Mundo Crastino Meliori - Stichting Paulien - Stichting 't Arm Kinderhuys en Het Arme Weeshuys der Kercken van Breda - Stichting Voeten in de Aarde - Vereniging trein 8.28 H.I.J.S.M. - Vereniging "Onderlinge Samenwerking" (VOS) - Wim Tijhaar Educatiefonds - De Paardestal - Het Vincentrum - HOMICO Stichting - Kringloopwinkel 'De Kring' Reeuwijk - Kringloop winkel Heemskerk de Groene Ezel - Stichting Emmaus Bilthoven - Stichting Elimu Mt. Elgon - Helder Camara School - Inner Wheels Etten-Leur - Rotary Zevenbergen e.o.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2017

	2017	2016
BATEN		
Revisie	202.146	187.537
Re-integratie	118.536	127.651
Projectbeheer en -uitvoering	130.054	109.855
Overige baten	22.282	37.409
Totaal baten	473.018	462.452
Directe en inkoopkosten	-92.982	-73.376
Overige baten	14.372	12.986
Som der baten	394.408	402.062
LASTEN		
Lonen en salarissen	246.163	233.039
Sociale lasten en overige personeelskosten	79.468	93.770
Afschrijvingen vaste activa	36.357	36.357
Huisvesting	28.348	21.188
Overige algemene kosten	28.241	27.278
Som der lasten	418.577	411.632
Saldo van baten en lasten	-24.169	-9.570
Financiële baten en lasten	790	1.818
Netto resultaat	-23.379	-7.752

9. BALANS PER 31 DECEMBER 2017

ACTIVA

	31 DECEMBER 2017	31 DECEMBER 2016
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en-terreinen	522.839	540.408
Machines en installaties	<u>71.455</u>	<u>90.243</u>
	594.294	630.651
Vlottende activa		
Voorraden en onderhanden werk		
Grond en-hulpstoffen	9.972	9.935
Vorderingen		
Handelsdebiteuren	22.042	49.503
Belastingen en premies	2.409	0
Overige rekening-courant	149.791	178.523
Overige vorderingen	<u>14.638</u>	<u>3.045</u>
	188.880	231.071
Liquide middelen	<u>47.660</u>	<u>52.742</u>
Totaal activa	840.806	924.399

PASSIVA

	31 DECEMBER 2017	31 DECEMBER 2016
Stichtingsvermogen		
Stichtingskapitaal	737.095	760.474
Voorzieningen		
Groot onderhoud gebouwen	18.777	12.000
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	5.023	1.467
Belastingen en premies	5.617	16.571
Overlopende passiva	<u>74.294</u>	<u>133.887</u>
	84.934	151.925
Totaal passiva	840.806	924.399

10. SAMEN STAAN WE STERKER

Bijzondere samenwerking

Tools To Work bundelt zijn krachten met andere organisaties in Nederland en Afrika, om samen meer te bereiken. Samenwerken met andere partijen is belangrijk voor Tools To Work. Hieronder enkele voorbeelden.

Van Doorn Stichting ELECU-Tools To Work

Samen met de *Van Doorn Stichting* en de lokale Oegandese onderwijs organisatie *ELECU*, zette Tools To Work zich in om maximaal rendement uit de Pacer Community Polytechnic school te halen. Pacer Community Polytechnic geeft vakonderwijs aan Oegandese jongeren. Het schoolgebouw biedt ruimte aan 180 leerlingen, maar door een tekort aan materialen konden er slechts 109 studenten geplaatst worden. Van Doorn Stichting stelde een financiële bijdrage beschikbaar, Tools To Work leverde gereedschappen en ELECU gaf training en bijscholing aan het management en de leerkrachten van de school. Daarnaast betaalde de Van Doorn Stichting voor de meest kansarme jongeren het lesgeld. In 2017 heeft deze bijzondere samenwerking geresulteerd in het afstuderen van 160 jongeren, die met een diploma op zak aan de slag kunnen als vakman of vakvrouw.

Ace netwerk- Tools To Work

Tools To Work is actief lid van het ACE-netwerk, het grootste onafhankelijke Hr-platform in de regio, voor werkgevers, dienstverleners en medewerkers. We maken gebruik van het netwerk van ACE om mensen naar werk te begeleiden. Door actief deel te nemen aan dit netwerk blijven we goed op de hoogte van de ontwikkelingen in de arbeidsmarkt, zodat we kunnen inspelen op de veranderingen in de markt. Ieder jaar neemt Tools To Work deel aan de dag van de Mobiliteit. Medewerkers in onze werkplaats worden in de gelegenheid gesteld een dag mee te draaien in een bedrijf.

TOP-uitje en Tools To Work

Sinds 1996 werken we samen met het evenementenbureau TOP-uitje. Dit bedrijf heeft een speciaal MVO-uitje: BOUW EEN FIETS VOOR AFRIKA. Het is voor veel bedrijven een populair bedrijfsevenement geworden. Via een spel moeten losse fietsonderdelen tot een compleet werkende fiets worden gebouwd. De donaties die aan dit uitje gekoppeld zijn, stellen ons in staat de fiets te reviseren en op te sturen naar projecten in Afrika.

11. ONZE PLANNEN VOOR 2018

Automotiv

Het ministerie van de Trans Nzoia County heeft onze hulp gevraagd om de vele studenten autotechniek te helpen. In Kenia geldt een invoerverbod voor auto's ouder dan 8 jaar. Docenten van de vakscholen zijn nog niet voorbereid op deze nieuwe autotechnieken. Met een team gaan wij cursussen voorbereiden om de docenten bij te scholen.

Samenwerking Woord en Daad

Het is essentieel om vaktrainingen aan te laten sluiten bij de arbeidsmarkt. Daarbij is het belangrijk dat de scholen financieel zelfstandig kunnen functioneren. Tools To Work ervaart dat dit niet voor elke vakschool vanzelfsprekend is. Woord en Daad heeft trainingen ontwikkeld om scholen hierin te ondersteunen. Tools To Work heeft de ambitie om deze trainingen bij zijn projecten aan te bieden. In 2018 zal hier samen met Woord en Daad vorm aan gegeven worden.

Onderzoek in Kenia oprichting vakscholen en kleine bedrijfjes

In 2017 is overleg geweest met de lokale overheid van Bungoma County en Trans Nzoia County in Kenia over de noodzaak van de inrichting van 18 vakscholen. De scholen in deze provincies zijn slecht voorzien van gereedschap en apparatuur. Jongeren kunnen daardoor onvoldoende praktijkvaardigheden oefenen, terwijl de lokale bevolking deze vakkrachten hard nodig heeft. De lokale overheid wil gereviseerde materialen aanschaffen bij Tools To Work.

Verder staat het oprichten van bedrijven hoog op de agenda van Bungoma County. Tools To Work heeft een team opgezet dat aan de voorbereiding hiervan werkt. Tools To Work bereidt een brochure voor waarmee MKB bedrijven benaderd zullen worden om te deel te nemen aan dit project. Doel is het creëren van werkgelegenheid voor jonge mensen in deze County. Het werkloosheidspercentage is nu erg hoog (ca. 40%). In 2018 zal dit plan verder uitgewerkt worden.

Volgsysteem voor uitstromers.

Jaarlijks stromen er steeds meer van onze vrijwilligers uit naar betaald werk of scholing. Maar hoe duurzaam is deze uitstroom? Weten deze mensen de positieve ontwikkeling die zij bij Tools To Work gestart zijn door te zetten? In het verleden heeft Andre Hendrikx, een van onze zeer ervaren vrijwilligers, hier meermaals onderzoek naar gedaan. Om dit onderzoek beter te ondersteunen en extra structuur te geven zijn we in 2017 gestart met het invoeren van een formeel exit-formulier. Hierin geven uitstromers aan wat Tools To Work voor toegevoegde waarde heeft gehad voor hun uitstroom, waar zij heen gaan en wat ze gaan doen, en vragen we tevens direct hun toestemming om mee te werken aan het vervolgonderzoek. Op deze manier willen we inzichtelijk maken wat onze kracht is in de begeleiding van werkzoekenden, maar natuurlijk ook waar onze ontwikkelpunten liggen.

Professionalisering trajectbegeleiding

Al 30 jaar zetten wij ons in om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te ondersteunen in hun weg naar betaald werk of opleiding. In de loop der jaren zijn we hierin behoorlijk gegroeid. Steeds meer mensen weten de weg naar Tools To Work te vinden. De veranderende maatschappij dwingt ons om onszelf op dit terrein verder te ontwikkelen tot een steeds professionelere organisatie. In 2018 zal de focus liggen op het efficiënter en effectiever werken.

Een van de acties die inmiddels al van start is gegaan is het aanbieden van MBO-opleidingen/deelcertificaten middels de Boris-methode. Dit doen wij in samenwerking met de Marlijn Academie. Twee van onze betaalde krachten hebben de opleiding gevolgd van *Praktijk Opleider Plus*. Zij gaan mensen opleiden in het uitvoeren van de werkprocessen die horen bij de door hen gekozen MBO-opleiding. Hiermee krijgen zij een officieel erkend certificaat/diploma waarmee zij heel concreet aansluiting kunnen vinden op de arbeidsmarkt.

Sauti Kuu (Powerful Voices) is opgericht door Auma Obama. Ze wil met de organisatie twee werelden met elkaar verbinden. Die van de plattelandsjongeren en die van de jongeren uit de stad.

“Gezond verstand, daar draait mijn hele plan om. Het draait vooral om het investeren in de manier van denken van mensen. Het is eigenlijk zo vanzelfsprekend. Werkend aan het plan hiervoor stelde ik me de volgende vragen: “Wat heb je nodig om hier te blijven en niet naar de stad te vertrekken? Wat zijn je grootste uitdagingen? Wat is er te vieren? Wat is de oplossing voor je problemen?”

Op een prachtige plek heeft Auma Obama Sauti Kuu gerealiseerd. In de nieuwe school krijgen jongeren vaktraining en training in sociale vaardigheden. “Kinderen die in armoede leven komen er in aanraking met schoonheid: bloeiende bloemen, kunst en muziek in het weekeinde en in de vakanties. We begeleiden ze naar een betere toekomst. Sauti Kuu betekent krachtige stem. Die wil ik aan mensen geven, dat is wat ik wil nalaten aan mijn land. Ik geloof oprecht dat Sauti Kuu een voorbeeld is voor heel Kenia en andere Afrikaanse landen. Dat is mijn doel.”

Gert-Jan (42) werkt sinds 2011 op de fietsafdeling. Hiervoor werkte hij lange tijd ‘in het hout’, zoals hij zelf zegt. “We maakten industriële verpakkingen. Het waren altijd lange dagen, maar toch ging ik met plezier naar mijn werk.”

Toen er het één en ander gebeurde in zijn privéleven en Gert-Jan thuis kwam te zitten, is hij op advies van zijn psycholoog eens een kijkje gaan nemen bij Tools To Work. Met twee dagdelen begon hij op de fietsafdeling en leerde de kneepjes van het vak van de afdelingsbegeleider. Inmiddels werkt hij er 5 halve dagen en wil hij niet meer weg.

Gert-Jan: “Ik heb het hier enorm naar mijn zin. Zeker nu ik verantwoordelijk ben voor de fietsen die worden ingezet bij TOP-uitje”.

“Ik zorg dat de speciale fietsen gedemonteerd worden en alle onderdelen soort bij soort klaar staan voor het volgende uitje op locatie. Wanneer het spel gespeeld is, komen de fietsen terug en begint het demonteren opnieuw. Het is echt mijn ding geworden.”

De structuur en de directe verantwoordelijkheid bevallen hem goed. Regelmatig gaat hij mee met het uitje om technische ondersteuning te geven. “Ik help graag”, vertelt Gert-Jan, “ook in mijn privéleven doe ik graag klusjes voor mensen. Als ik foto’s zie van hoe blij de mensen in Afrika zijn met hun fiets, dan voel ik me trots en nuttig. Ik krijg er soms zelfs kippenvel van.”

SAMENSTELLINGSVERKLARING

De jaarrekening van Stichting Tools To Work te Teteringen is door ons samengesteld op basis van de van u gekregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2017 en de staat van baten en lasten over 2017 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichting is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Deze samenstellingsopdracht is door ons uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de voor accountants geldende Standaard 4410, 'Samenstellingsopdrachten'. Op grond van deze standaard wordt van ons verwacht dat wij u ondersteunen bij het opstellen en presenteren van de jaarrekening. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden, in overeenstemming met de daarvoor geldende regelgeving, dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan. Als slotstuk van onze werkzaamheden zijn wij door het lezen van de jaarrekening globaal nagegaan dat het beeld van de jaarrekening overeenkwam met onze kennis van Stichting Tools To Work.

Bij het uitvoeren van deze opdracht hebben wij ons gehouden aan de voor ons geldende relevante ethische voorschriften in de Verordening Gedrags- en Beroepsregels Accountants (VGBA). U en andere gebruikers van deze jaarrekening mogen er dan ook vanuit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Originele is getekend door:

J. Houweling
Registeraccountant

Houweling Accountants B.V.
4941 VN Raamsdonksveer

Raamsdonksveer, 15 juni 2018

Dit jaarverslag is een uitgave van Tools To Work. Het jaarverslag is als PDF document beschikbaar op www.ToolsToWork.nl

Colofon

Tools To Work
Laanzichtweg 101
4847 SH Teteringen, Nederland

telefoon 076 581 02 02
e-mail info@ToolsToWork.nl
website www.ToolsToWork.nl

KvK nr. 41104579
BTW nr. NL 0078.35.334.B01
IBAN NL82RABO0120063336
ANBI status nr. 0078.35.334

Tekstbijdragen

Luitzen Wobma, Ursula Baaij, Annelieke Robben, Annelies de Ruiter, Astrid Kok

Fotografie

Jan Koeman, Wies Kalsbeek,
Tools To Work

Samenstelling financieel verslag

Paul Veugelen

Vormgeving

Annelies de Ruiter

Drukwerk

Drukzo

BEZOEK
ONZE WEBSITE
VOOR
MEER INFORMATIE
OVER
ONZE PROJECTEN

TOOLSTOWORK.NL